ROK 1939

SZACHISTA

PISMO POŚWIĘCONE GRZE i STUDIOM SZACHOWYM

ZESZYT 4

CENA 60 GR.

V. międzymiastowy mecz Kraków - Śląsk.

Dnia 23.IV. rb. odbył się w lokalu PPW. Katowice piąty z rzędu mecz Kraków-Śląsk o puchar inż. Żukowskiego. Na mecz przybyli członkowie zarządu klubów krakowskich z prezesem Krakowskiego Towarzystwa imien. Dominika dr. Bannetem, z w-prezesem dr. Porańskim, z prezesem Krak. Klubu płk. Dienstl-Dąbrową oraz kier. druż. Krakowa inż. Willerem na czele, którzy przypatrywali się rozgrywkom podczas całego meczu. Również prezes Krak. Kl. poświęcił kilka minut temu meczowi. Przed meczem odbyło się zebranie Sl. Sekcji Problemistów oraz dokonano zdjęć fotograf. zarządu Sl. Okręgu wraz z prezesami oddz. oraz wspólne zdjęcie uczestników meczu Kraków-Śląsk.

Reprezentacja Krakowa przybyła w najsilniejszym składzie, gdyż miała możność zdobycia pucharu na własność. Pierwszy mecz wygrała reprez. Śląska. Następne trzy zaś repr. Krakowa, a wynik obecnego spotkania jest przesądzony na korzyść Śląska. Dotychczasowy wynik brzmi 8:7. Jedną grę zawieszono w pozycji remisowej.

Gry były bardzo ciekawe. Wyniki szczegółowe są następujące:

1) Październy 0:1 Anioł
2) Scheier 0·5:0·5 Krysta
3) Friedman 1:0 Byrtek
4) Arłamowski — Ulczak
5) Błaszczak 1:0 Kukuczka
6) Rubinstein 1:0 Zogata
7) Abraham 0·5:0·5 Rusek
8) Dr. Pufeles 1:0 Dąbek
9) Rath 1:0 Arendt
10) Weisberg 0:1 Karch
11) Nath 0:1 Gawlik
12) Korwacz 0·5:0·5 Monka
13) Dr. Bases 0:1 Kandzia
14) Szmek 0·5:0·5 Labus
15) Por. Kobel 0:1 Porala
16) Szulc 0:1 Tomanek

Jak z tego wynika w repr. Śląska nie grali prof. Zawadzki, Sojka, Palik, Pokorski, Goldminc, Amsterdam. W Krakowie brak było dr. Ameisena, Gałuszki i rej. Popiela. Zatem nowe siły zdały egzamin również dobrze.

Puchar został na Śląsku, a Kraków będzie musiał jeszcze 2 razy zwyciężyć, aby puchar zatrzymać u siebie na stałe.

Podczas meczu odbyło się zebranie prezesów i kierowników oddziałów Śl. Okręgu, które po szczegółowym referacie wicepr. Bąka powzięło kilka ważnych uchwał, a wydrukowany w miesięczniku „Nowiny Szachowe" program jubileuszowy znacznie rozszerzono.

Obecnie praca koncentruje się około wydania kalendarza - encyklopedii szachowej i meczu Katowice - Chorzów (na 50 szachownicach).

W czerwcu przeprowadzony zostanie w Cieszynie turniej elimin. graczy I. kl. Jako nagrody przeznacza się m. i. bezpłatne wyjazdy na mecz Pomorze-Śląsk, dn. 29 czerwca w Gdyni. Wyniki turnieju eliminacyjnego będą brane pod uwagę przy zestawieniu drużyny Śląska na turniej o drużynowe mistrzostwo Polski, który Okręg Śląski zamierza przeprowadzić w miesiącu wrześniu rb.

Tak rozpoczyna Okręg Śląski swoją 15-to letnią rocznicę założenia Okręgu.

Wiadomości krajowe.

Gniezno. Tegoroczne mistrzostwo miasta zdobył Wesołowski Włodzimierz z 9 pkt. przed Wesołowskim Witoldem 7, Michałowskim i Plucińskim po 6. Dalsze miejsca: mjr. Kański, Szymański M. i Pilarczyk po 4, Kwapiszewski 3·5, Mierzejewski 1, Czarnota E. 0·5 p.

Włocławek. Spotkanie na 12 szachownicach między drużyną Sekcji Szachistów Kolejowego Przysposobienia Wojskowego w Toruniu a drużyną Włocławskiego Klubu Szachistów, rozegrane w niedzielę 16. kwietnia br. we Włocławku, zakończyło się zwycięstwem Włocławskiego Klubu Szachistów w stosunku 6.5 : 5.5. Włocławski Klub Szachistów reprezentowali pp.: Mackiewicz, Migurski, Sieradzan, Sarnowski, Duczmal, Lidwin, Szukalski, Mühsam, Kurzawski, Konopczyński, Gruberski, i Babisiak. K. P. W. — Toruń pp.: Zieliński, Malinowski, Kant Al., Michniewicz, Kaczmarek, Rudny, Lesiński, Piątkowski, Kant W., Rosa, Nowomiejski i Kant.

Warszawa. Ostateczne wyniki turnieju drużynowego o mistrzostwo Warszawskiego Okręgowego Związku Szachowego są następujące: 1. Warszawskie Tow. Zwolenników Gry Szachowej — 42,5 pkt., 2. Hatechijach — 42 pkt., 3. Ymca — 37 pkt., 4. Akademicy 26,5 pkt., Rembertów — 25 pkt., 6. Kolejowe Przysposobienie Wojskowe — 20 pkt., 7. Skarbowcy — 18 pkt. oraz Podoficerowie — 14 pkt.

Turniej indywidualny o mistrzostwo okręgu dobiega końca.

Bierze w nim udział 24 graczy, przedstawicieli klubów 1-ej klasy.

„SZACHISTA"

CZASOPISMO POŚWIĘCONE GRZE NAUCE I STUDIOM SZACHOWYM

Redaktor: Henryk Friedman

Rok VI. /30. Kwiecień 1939./ Nr. 4.

Prenumerata mies. 60 gr. ◆ kwar'. 1.75 zł. ◆ półrocz. 3.50 zł. ◆ roczna 7 zł.

Redakcja i Administracja: Lwów, Słoneczna 36/m. 9. Konto P.K.O. Nr. 501363.

Turniej w Hastings.

W pierwszych dniach lutego br. — zakończył się w Hastings doroczny tradycyjny turniej „gwiazdkowy" o obsadzie międzynarodowej, m. i. przy udziale i ex-mistrza świata Dr. Euwego. Szczegółowa lista turniejowa uczestników była następująca: Dr. Euwe i Landau (Holandia), Pirc (Jugosławia), Szabo (Węgry), Klein (emigrant z b. Austrii), oraz Anglicy Milner-Barry, Golombek, Sergeant, Tylor i S r Thomas.

Przebieg turnieju był niezwykle ciekawy, ze względu na udział Pirca i Szabo, konkurujących z Dr. Euwem w walce o pierwsze miejsce. Z pojedynku tego wyszedł zwycięsko młody Szabo, obecnie najlepszy gracz Węgier. Drugie miejsce przypadło w udziale exmistrzowi świata, który musiał uznać supremację Węgra. Ex aequo trzecim i czwartym miejscem podzielili się Landau i Pirc. Z Anglików najlepszy wynik uzyskał Milner-Barry.

Podkreślić warto nadzwyczajną formę mistrza węgierskiego Szabo, który zakończył jako jedyny turniej bez przegranej, bijąc m. i. i Pirca. Natomiast Euwe w spotkaniu z Landauem, swoim rodakiem, poniósł porażkę. Ta przegrana strąciła go na 2-gie miejsce. Z kolei trzecią decydującą partię, jeśli chodzi o czoło turnieju, była wygrana Pirca z Landauem. Szczegółowy wynik tego turnieju był następujący: Szabo 7·5, Dr. Euwe 6·5, Landau i Pirc po 6, Klein i Milner-Barry po 4·5, Golombek 4, Sir Thomas 2·5, Tylor 2, Sergeant 1·5.

Pozatem odbyły się w Hastings turnieje poboczne przy udziale 120 zawodników.(!) Jak więc widzimy w pierwszym rzędzie Anglikom nie brak funduszów, jeśli chodzi o cele szachowe, a jeszcze bardziej energii i organizacji, gdy trzeba turnieje realizować.

Turnieje poboczne, szczególnie rezerwowe A. i B. miały również obsadę międzynarodową. Obok podajemy oryginalne nazwy i wyniki tych imprez.

Premier Reserves „A." König (Jugosławia) 6, Luckis (Litwa) i Mieses (Niemcy) po 5·5, Van Scheltinga (Holandia), Hönlinger (Francja) po 5, Prins (Holandia) 4·5, List (Litwa) 4, Sämisch (Niemcy) 3·5, Abrahams (Anglia) i hr. Sacconi (Italia) po 3.

Premier Reserves „B." B. Thomas (Anglia), Perlmutter (Belgia) po 6, Füster (Węgry), Van Seters (Belgia) i Winser (Anglia) po 5·5, Van Doesburgh (Holandia) 4·5, Morry (Anglia) 4, Jackson, Kitto (Anglia po 3, Morrison (Holandia) 2.

Premier Reserves „C." Zwyciężył C. Hammond. *Major „A"*. Pierwszym był Blomfield. *Major „B."* zwyciężył I. Zalys. *First-class „A"*. — W. Vernon. *First-class „B."* — S. James i F. Gook. — *First class-Afternoon.* J. Lowther. — *Second cl ss-Morning.* — R. K. Guy. *Second-class Afternoon.* — Miss Passmore. — *Third-class Morning.* — E. Thirian. *Third class-Afternoon.* E. Benton. Każda grupa złożona była z 10-ciu zawodników. W grupach wzięły i liczny udział panie.

Turniej w Kemmeri.

W znanej łotewskiej miejscowości kąpielowej — Kemmeri — rozpoczął się dnia 5 marca II. międzynarodowy turniej szachowy. Pierwszy turniej miał miejsce przed dwoma laty, w r. 1937, przyczem czołowe miejsca zajęli od 1-3. Flohr (Czechy), Petrow (Łotwa) i Rzeszewski (U. S. A.) 4-5. Alechin (Francja) i Keres (Estonia). Tegoroczny turniej miał następującą obsadę: Flohr (Czechy), Szabo (Węgry), Stahlberg (Szwecja), Bogolubow (Niemcy), Mikenas (Litwa), Böök (Finlandia) oraz 10-ciu mistrzów łotewskich: Petrow, Apszeneek, Koblenz, Dreiberg, dr. Hazenfuss,

Bezrucko, Feigin, Melngailis, Solmanis i Ozols.

Niemile derzył nas fakt braku przedstawiciela Polski na tym turnieju, mimo że czołowy mistrz Łotwy Petrow, był zaproszony i uczestniczył w międzynarodowym turnieju polskim w Łodzi w r. 1938.

Pierwsza połowa turnieju odbyła się w Kemmeri, druga począwszy od rundy ósmej z powodu złej aury rozegrała się w Rydze.

Turniej zakończył się w dniu 20 marca skolei drugim pięknym zwycięstwem Flohra. Tak więc Flohr zrehabilitował się zupełnie w Leningradzie i Rydze po niepowodzeniach w Amsterdamie, w turnieju „ósemki". Zdobycie I. miejsca nie było łatwą rzeczą, skoro się zważy, że w turnieju grało ponadto 8 mistrzów o sile międzynarodowej, a to: Stahlberg, Szabo, Mikenas, Böök, Petrow, Feigin, Apszeneek i Bogolubow. Szczególnie groźną była trójka Stahlberg - Szabo - Mikenas. Przez dłuższy czas prowadził zresztą w turnieju Szabo. Pod koniec turnieju wyczerpany, nie dotrzymał kroku Flohrowi, który wspaniałym finishem odsadził się od wszystkich konkurentów, zajmując sam pierwsze miejsce. Nadmienić warto, że Stahlberg jest dziś mistrzem Szwecji, Szabo najlepszym graczem Węgier, zaś Mikenas czołowym mistrzem Litwy. Exkandydat do tronu szachowego Bogolubow z trudem wielkim zdobył jako tako lokatę w tym towarzyštwie młodocianych asów. Jeśli chodzi o nagrody pieniężne, to piątą i ostatnią zagarnął Fin Böök, tak więc goście zupełnie zdystansowali gospodarzy Łotyszów i Bogolubowa.

Wynik turnieju był następujący: Flohr 12, Szabo i Stahlberg po 11, Mikenas 10·5, Böök 10, Feigin 9, Bogolubow 8·5 Petrow 8, Dreiberg 6·5, Hasenfuss 6, Apszeneek i Melngailis po 5·5, Koblenz i Solmanis po 5, Bezruczko 4, Ozols 2·5.

Mistrzostwo Łotwy przyznano Petrowowi, gdyż Feigin walczył poza konkursem, ponieważ przepadł przy eliminacjach i w drodze wyjątku został dopuszczony do turnieju w Rydze.

Łotysze na podstawie wyników tegoż turnieju ustalili swoją drużynę olimpijską, w skład której wchodzą: Petrow, Feigin, Dreiberg, Hazenfuss. Rezerwowi: Apszeneek i Melngailis.

Z turnieju w Hastings.

641. — Angielska.

Szabo — Pirc

1. c4 Sf6, 2. Sc3 e5, 3. g3 d5, 4. c×d5 S×d5, 5. Gg2 Sb6, 6. Sf3 Sc6, 7. 0—0 Ge7, 8. d3 0—0, 9. Ge3 Gg4, 10. a4! a5, 11. Wc1 Wc8, 12. Sb5 Sbd5, 13. Gc5 G×c5, 14. W×c5 G×f3, 15. G×f3 Sdb4, 16. Hc1 He7, 17. He3 Wfe8, 18. Wfc1 f6, 19. W5c4 Wca8, 20. He4 g6, 21. h4 Kg7, 22. Hg4 f5, 23. Hg5 h6, 24. Hd2 Wad8, 25. He3 Wa8, 26. h5 g5, 27. g4 e4! 28. d×e4 f4, 29. Hc3† Kg8, 30. e5 Wad8, 31. Wc5 Hf7, 32. e6 W×e6, 33. Wf5 He7, 34. Hc4 Wd7, 35. Sc3! Kg7, 36. Sd5 S×d5, 37. G×d5 Wf6, 38. W×f6 H×f6, 39. G×c6 b×c6, 40. H×c6 Wd1†, 41. Kg2 W×c1, 42. H×c1 Hb6, 43. Hc3† Kf7, 44. Hc4† Kf6, 45. Hb5 H×b5, 46. a×b5 Ke5, 47. f3!! Kd5, 48. Kf2 Kd4, 49. Ke1 Kc4.

W tej pozycji ulalentowany mistrz węgierski Szabo, nietylko że znalazł wyjście z opresji, ale nawet w sposób finezyjny zakończył końcówkę swoim zwycięstwem. Czarne grożą: 1... Kb3, lub 1... K×b5. Białe mają na skrzydle króla wysuniętego piona h5 i przewagę pionów 4 : 3. Jak utorować pionowi-h drogę ku wolności, demonstrują nam białe na autentycznym przykładzie.

50. e3!! f×e3, 51. Ke2! Kd4, 52. b3! Kc3! 53. f4! g×f4, 54. g5 Kd4! 55. g×h6 f3†! 56. K×f3 Kd3, 57. h7 e2, 58. h8-H e1-H.

Rozegra się teraz dramatyczna walka dwóch hetmanów.

59. Hd8†! Kc3, 60. H×c7 K×b3, 61. b6! Hd1†, 62. Kg3 H×h5. 63. b7 Hg5†, 64. Kf3 Hf5†, 65. Ke3 Hg5†, 66. Kd4!

I białe przedostaną się swoim królem na pole a7 po pewnej ilości szachów bez trudu, i w odpowiedniej chwili uchronią się przed dalszym szachowaniem kontrszachem swego hetmana na b6, co doprowadzi do wymiany hetmanów i wygranej białych. Nadzwyczaj interesująca partia o kunsztownej końcówce.

Czarne poddały się. (H. F.)

642. — Indyjska.

Dr. Euwe — Landau

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 d5, 4. Sf3 Gg7, 5. Hb3 d×c4, 6. H×c4 Ge6?! 7. Hb5† Sc6.

Czarne oddają piona dla uzyskania szybkiego rozwoju. Nie wydaje się nam jednak, by ofiara ta była zupełnie uzasadniona.

8. H×b7 Gd7, 9. Hb3 Wb8, 10. Hd1 Gf5, 11. Ha4 Hd7, 12. a3 0—0,

13. e3 Hd6! 14. Gb5 Sd8, 15. 0—0 Se6, 16. b4 a5, 17. Se5 c5!

Czarne sprytnie komplikują grę na skrzydle hetmańskim.

18. Sc4 Hc7, 19. b×c5 Sg4!

Z atakiem na punkt h2! Silny wypad.

20. g3 S×d4!

To poświęcenie oddaje inicjatywę czarnym.

21. e×d4 G×d4, 22. Gf4 e5!

Na 22. Gb2, mogło nastąpić 22... H×c5, lub 22... Gd3!

23. S×e5 G×e5, 24. c6 Hb6! 25. G×e5 S×e5, 26. Hf4 Hc5!

Czarne znakomicie prowadzą obronę i atak równocześnie.

27. Wfe1 W×b5!! 28. S×b5 Sd3! 29. Hd4 H×b5, 30. Wed1 Se5, 31. Hd5 He2! 32. Wa2 Sf3†, 33. Kg2 Se1†, 34. Kg1 Sf3†, 35. Kh1? Sd2!!

Świetnie zagrane! Kombinacja oparta na motywie matowym, opanowania białej diagonali a8-h1 przez hetmana i gońca.

36. Wa×d2 Ge4†, 37. Kg1 Hf3, 38. H×e4 H×e4, 39. c7 Hc6, 40. Wd7 Kg7, 41. We7 Hc5, 42. W1d7 Kf6! 43. We3 Hc1†! 44. Kg2 Hc6†, 45. Wf3† Kg7, 46. We7 g5! 47. g4 h5! 48. h3 h×g4, 49. h×g4 Kg6, 50. a4 f6.

Teraz białe zmuszone są opuścić wieżą 7 linię i pion c7 ginie. Doskonała partia Landaua.

Białe poddały się. (H. F.)

Z turnieju w Rydze.

643. — Indyjska.

Feigin —Szabo

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 d5, 4. Sf3 Gg7, 5. Hb3 d×c4, 6. H×c4 0—0, 7. e4 c6, 8. Ge2 b6, 9. Hd3 Sh5?, 10. 0—0 Sbd7, 11. e5! Sdb8, 12. h3 Gh8, 13. Wfd1 Sg7, 14. d5! Gb7, 15. He4 c×d5, 16. S×d5 Se6, 17. Sg5! Hd7, 18. Gf3 Wfd8, 19. Hh4! Sf8, 20. S×h7!! Sc6, 21. S×f8 W×f8, 22. Gg5 He6, 23. G×e7.

Po ewentualnym biciu 23... S×e7, nastąpi S×e7† i strata giermka na b7.

Czarne poddały się.

644. — Caro-Kan.

Ozols — Bogolubow.

1. c4 c6, 2. Sf3 d5, 3. b3 Gg4, 4. Se5 Gh5, 5. f4 f6, 6. Sf3 e5, 7. d3 Gd6, 8. f×e5 f×e5, 9. Gb2 d4, 10. Sbd2 Sf6, 11. Hc1 Sbd7, 12. h3 G×f3, 13. g×f3 Sfh5, 14. Sde4 Gb4†, 15. Kd1 Ge7, 16. Ga3 Shf4, 17. Kc2 Sdf6, 18. Gb2 Sfd5!! 19. Kb1 Sde3, 20. Wh2 0—0, 21. a3 b5, 22. Ka2 b×c4, 23. b×c4 Wab8, 24. Wab1 Ha5, 25. h4 Wb7, 26. Gh3 Wfb8, 27. c5 Ha4, 28. Sed2 Wb5.

Białe poddały się.

Turniej w Warszawie.

Niedługo po zakończeniu turnieju klubowego Warszawskiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej rozpoczął się drugi turniej zorganizowany przez Warszawski Klub Szachowy. Do turnieju dopuszczono 12 zawodników, złożonych przeważnie z mistrzów oraz graczy I. kategorii.

Jeśli chodzi o obsadę, to turniej ten ze względu na udział w nim 5 olimpijczyków polskich (Najdorf, Frydman P., Dr. Kohn, Kremer, Pogoriely) nie różnił się w niczem od tzw. turnieju międzynarodowego, ani swoim znaczeniem, ani klasą gry zawodników. Panowie Trokenheim, Sternfeld, Młynek, Gadaliński, Kiper, Borenstein i Żahorski, dobrze zresztą zapisani jako zawodnicy I. kategorii warszawskiej, stanowili godne uzupełnienie grupy olimpijczyków.

Ze zrozumiałych zatem względów stanowiła impreza Warszawskiego Klubu Szachowego pierwszorzędną atrakcję wiosennego sezonu szachowego stolicy.

Przebieg turnieju dostarczył wiele emocji stołecznym entuzjastom szachów, a poszczególne rundy były długo i żywo komentowane.

Prócz Najdorfa już w pierwszych rundach wybija się stylową piękną grą Pogoriely, zawodnik obdarzony silnym nerwem kombinacyjnym. U poszczególnych asów daje się zauważyć pewien wyraźny spadek formy, niezdecydowanie i chwiejność. Następuje zatem pewne wyrównanie klasy gry u większości zawodników, tak, że szanse dla każdego są wyrównane.

Okazuje się potem, że i Pogoriely nie będzie rewelacją tego turnieju. Przykro uderza duży spadek formy mistrza Paulina Frydmana. Także Kremer i Dr. Kohn nie przypominają swoją grą tych starych, pewnych siebie mistrzów.

Warszawski Klub Szachowy. Warszawa 1939 r.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Pkt.
1. Najdorf	×	1	1	1	0·5	1	1	1	1	1	1	1	10·5
2. Frydman P.	0	×	1	0·5	1	0	0·5	1	1	0	1	1	7
3. Sternfeld	0	0	×	1	1	0	1	0·5	0·5	1	1	1	7
4. Tokenheim	0	0·5	0	×	1	1	0·5	0·5	0	1	1	0	5·5
5. Dr. Kohn	0·5	0	0	0	×	0·5	0	0·5	1	1	1	1	5·5
6. Pogorieły	0	1	1	0	0·5	×	0	0·5	1	1	0	0	5
7. Kremer	0	0·5	0	0·5	1	1	×	0·5	0·5	1	0	0	5
8. Borenstein	0	0	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	×	0·5	1	0	0·5	4·5
9. Kiper	0	0	0·5	1	0	0	0·5	0·5	×	0	1	1	4·5
10. Gadaliński	0	1	0	0	0	0	0	0	1	×	1	1	4
11. Młynek	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	×	1	4
12. Zahorski	0	0	0	1	0	1	1	0·5	0	0	0	×	3·5

Wszystko to przypisać należy brakowi treningu w pierwszym rzędzie oraz i pewnej winy klubów szachowych stolicy, grzeszących brakiem regularnej organizacji zawodów i turniejów szachowych. Wina zatem leży po jednej i drugiej stronie. Dalej zupełnie niemal nie urządza się meczów między graczami, przez co zabija się czynniki rywalizacyjne, ambicję, zapał. To pociąga za sobą zobojętnienie, obniża poziom zawodów, a zawodnicy grają potem niżej swych faktycznych możliwości.

Już po pierwszych kilku rundach wystąpiła znaczna przewaga mistrza Najdorfa nad pozostałymi konkurentami.

Być może, że w dużej mierze była ona wynikiem poważnego treningu, odbytego poprzednim udziałem w turnieju Warsz. Tow. Zwol. Gry Szachowej, podczas którego konkurenci Najdorfa pauzowali.

Faktem jest, że przewaga Najdorfa była wprost przygniatająca. Po pierwszej rundzie w której Najdorf zremisował partię z Dr. Kohnem, następuje niesamowita seria zwycięstw, 10 pod rząd! Wynik ten mówi sam za siebie. Wynik, którego nie powstydziłby się sam mistrz świata dr. Alechin. Jest to rekord na przestrzeni ostatnich 20 lat w Polsce nienotowany. Niewątpliwie polska plejada mistrzowska wyłoniła z swego grona jednostkę niepospolitą o dużych możliwościach. Poniżej swej siły grał Paulin Frydman, który nawet w partiach ze słabszymi zawodnikami musiał się bardzo natężać, ażeby wynik partii przechylić na swoją korzyść. Bardzo dobrze grał Sternfeld, wytrzymały i twardy gracz. Nadspodziewanie dobrze grał L. Trokenheim, wykazał on duże zdolności i polot w grze. Dr. Kohn po dłuższej przerwie turniejowej wykazał, że stać go na większe jeszcze wyczyny. Pogoriеły w pierwszej połowie turnieju grał bardzo dobrze i zdawało się, że będzie on walczył nawet o pierwsze miejsce. Jednak w drugiej połowie załamał się i musiał zadowolić się VI. miejscem, dzieląc je z Kremerem, który j k zwykle grał nierówno, rozgrywając niektóre partie z niezwykłym elanem i fantazją, niektóre zaś zupełnie słabo. Z pozostałych wyników na uwagę zasługuje dalekie miejsce Młynka. Całość ilustruje załączona tabela turniejowa.

Z turnieju w Warszawie.

645. — Kontrgambit Albina.

Gadaliński — Najdorf

1. d4 d5, 2. c4 d×c4, e3 e5!

Po 4 d×e5 nastąpić może 4... H×d1†, 5. K×d1 Sc6! i td. z bardzo dobrą grą dla czarnych.

4. G×c4 e×d4, 5. e×d4 Gd6! 6. Hb3.

Strata tempa. Rozwija tylko figury przeciwnika.

6.. He7†, 7. Sge2 Sf6, 8. Sc3 Sc6, 9. Gg5 S×d4! 10. Ha4† Gd7, 11. G×f7 H×f7, 12. H×d4 0—0!

W wyniku tej ostatniej wymiany, czarne otrzymały cudowną pozycję, parę gońców, wolną linię -e i -f. I z miejsca atak na słabe skrzydło królewskie partnera.

13. 0—0 Sg4, 14. f4 h6, 15. Gh4 Gc6, 16. Kh1 Wae8, 17. Gg3 Se3, 18. Wg1 Hh5!

Z licznymi groźbami matowymi m. i. i 19... Gc5, 20. Hd2 Wd8, 21. Hc1 Hh3! Pozycja niezwykle ciężka i niemożliwa do obrony.

Białe poddały się. (H. F.)

646. — Obrona Słowiańska.

Najdorf — Kremer

1. d4 d5, 2. c4 c6, 3. Sf3 Sf6, 4. Sc3 g6, 5. e3 Gg7, 6. Hb3 0—0, 7. Gd3 b6?

To i następne posunięcie czarnych nie odpowiada właściwemu założeniu debiutu partii. Wskazane raczej było 7... e6, oraz 8... Hb6!

8. 0—0 Ga6, 9. Wfd1! d×c4, 10. G×c4 G×c4, 11. H×c4 Hc8, 12. e4!

Konsekwencją wymiany gońca jest opanowanie centrum. Okazuje się, jak bardzo koniecznym było pos. 7... e6!

12... Sfd7, 13. e5 e6.

Groziło 14. e6! f×e6, 15. Sg5! i td. z nieprzyjemnymi następstwami.

14. Gf4 Sa6, 15. Se4.

Systematyczne zaciskanie pętli. Czarnym brak przestrzeni i swobody.

15... b5, 16. He2 Sb6, 17. Wac1 Sb4, 18 Sf6†! G×f6.

Po 18... Kh8, mogło nastąpić 19. Hd2! Sb4-d5, 20. Gh6! Sc4, 21. Hg5! Hd8, 22. G×g7† K×g7, 23. b3 Sa5, 24. Sh5† Kh8, 25. Hh6! g×h5, 26. Sg5! z wygraną.

19. e×f6 S4d5, 20. Gh6 Wfd8, 21. Se5! Wd6.

Po 21... S×f6, wygrywa 22. Hf3 Sbd7, 23. S×c6!

22. Gg7 Sf4, 23. Hf3 Sh5, 24. Sg4!

Białe nie dają przeciwnikowi odsapnąć. Aczkolwiek wygrywało tu 24. S×c6 W×c6, 25. W×c6! wybierają bardziej bezwzględną drogę do wygranej. Po 24... S×g7, 25. Sh6† Kf8, 26. f×g7† K×g7, 27. H×f7† K×h6, 28. Hf4† i 29. H×d6.

24... h6, 25. S×h6† Kh7, 26. S×f7 Wd5, 27. He3!

Z groźbą matową w 2 posunięciach.

27... Kg8, 28. Sh6† Kh7, 29. Sg4 Kg8, 30. Hh6.

Czarne poddały się. (H. F.)

647. — Hetmańska.

Najdorf — Kiper

1. c4 Sf6, 2. d4 e6, 3. Sc3 d5, 4. Sf3 Ge7, 5. e3 0—0, 6. Gd3 Sbd7, 7. 0—0 a6, 8 c×d5 e×d5, 9. Se5 c6, 10. f4 Wfe8, 11. Hf3 Sf8, 12. Gd2 Sf6-d7, 13. Kh1 f6, 14. Sg4 b5?

Błąd. Czarne tracą piona.

15. S×d5 Gb7.

Po 15... c×d5, 16. H×d5† Kh8, 17. H×a8 Sb6, 18. Hf3 i białe zachowują jakość, zaś po 17. Sc5, 18. Ge2 itd.

16. Hg3! Kh8.

Do przegranej prowadziło 16... c×d5, 17. Sh6† Kh8, 18. Sf7† i wygrywa hetmana.

17. S×e7 H×e7, 18. b4!

Uniemożliwia 18.. c5.

18... Wad8, 19. Sf2 Sb6, 20. f5! Hf7, 21. e4! Sc4.

A nie W×d4, gdyż 22. Ge3! i wygrywa jakość.

22. Gc3 Sfd7, 23. Wae1 Sdb6, 24. e5! Sbd5, 25. G×c4 b×c4, 26. Se4 S×c3, 27. H×c3 Hd5, 28. Sd6 We7, 29. Hg3 Wed7, 30. Wf4 Ga8, 31. Wfe4 c3, 32. e×f6!

Z nieodpartą groźbą 33. We8†!

32... H×e4, 33. S×e4 c2, 34. Sc5 Wf7, 35. Se6 We8, 36. Sg5!

Dalszy opór byłby bezcelowy.

Białe poddały się. (H. F.)

648. — Debiut Colle'go.

Pogoriely — Najdorf

1. d4 Sf6, 2. e3 e6, 3. Gd3 c5, 4. Sbd2 Sc6, 5. Sf3 Hc7, 6. c3 b6, 7. 0—0 Gb7, 8. e4?

Gruby błąd. Grywa się tu 8. a3, by udaremnić wypad skoczka c6 na b4, względnie 8. He2).

8... c×d4, 9. S×d4.

Po 9. c×d4 Sb4, 10. Gb1 Ga6! 11. Wfe1 Wac8! pozycja białych będzie mocno krępująca.

9... Se5, 10. Ge2?

To jest już chyba wyraźnym przeoczeniem. Białe tracą piona.

10... S×e4, 11. S×e4 G×e4, 12. f4 Sc6, 13. f5.

Próba skomplikowania gry za cenę drugiego piona na skrzydle czarnego króla nie daje również realnej szansy.

13... S×d4, 14. c×d4 e×f5, 15. Gf4 Gd6, 16. Wac1 Hb8, 17. Hd2 0—0, 18. Wc3 G×f4, 19. W×f4 d5, 20. Wg3.

Dużo lepsze było 20. Wh3 z groźbą zdwojenia 21. Wch3!

20... Hd8, 21. He3 Wac8, 22. Gb5 Hf6, 23. Gd7 Wc2, 24. G×f5.

Nie przemyślane posunięcie.

24... G×f5, 25. Hf3 Wc1†, 26. Kf2 He6.

Grozi matem na e1.

Białe poddały się. (H. F.)

Z turnieju »ósemki« w Holandii.

IV. runda. Groningen 12 listopada 1938.

Euwe	0	—	Fine	1
Flohr	0.5	—	Alechin	0.5
Capablanca	0.5	—	Botwinnik	0.5
Keres	1	—	Rzeszewski	0

Partię Keres-Rzeszewski wydrukowaliśmy w Nr. 1/1939. jako partię Nr. 598.

649. — Hetmańska.

Dr. Euwe — Fine

1. d4 e6, 2. c4 Sf6, 3. Sf3 d5, 4. Gg5 h6.

Po 4... Gb4†, 5. Sc3 d×c4, wyniknie tzw. „wiedeńska obrona", korzystna dla białych.

5. G×f6 H×f6, 6. Hb3 c6, 7. Sbd2 Sbd7, 8 e4 d×e4, 9. S×e4 Hf4.

Czarny hetman zajął właściwe stanowisko, z którego czuwa nad polem e5. Odwrót hetmana 9... Hd8, byłby za pasywny.

10. Gd3 e5.

Przebieg tego wariantu miał miejsce już w partii dr. Alechin — dr. Astalos, Kećkemet 1927, oraz w partii Buerger — Sir Thomas, Hastings 1936/37. Posunięcie 10... e5, jest pomysłu polskiego mistrza, dr. Tartakowera.

11. 0—0! Ge7.

Do niebezpiecznego ataku prowadziło 11... f5. Czarne zyskują figurę wprawdzie, za cenę jednak zbyt kosztowną. Np. 11... f5, 12. Sg3 e4, 13. Wfe1! (13... Sf6, 14. Se5! i wygrywa.) 13... Ge7, 14. S×e4 f×e4, 15. W×e4 z nast. 16. Wae1! Jedyną odpowiedzią jest zatem 13... Kd8, ale po 14. S×e4 f×e4, 15. W×e4! białe mają b. dobre szanse.

12. Wfe1 e×d4, 13. S×d4 0—0, 14. Gc2.

Aby móc swobodnie manewrować skoczkiem e4, gdyż groziła wymiana drugiego gońca 14... Sc5! Pozatem 3. linia staje się wolna dla białego hetmana.

14... Sf6, 15. Wad1.

Białe stoją świetnie. Grozi Se4-g3-f5 i ewentualnie 15. Hd3.

15... g6, 16. S×f6†?

Ułatwia tylko obronę czarnym i zwalnia nacisk w centrum i na linii-e.

16... G×f6, 17. We4 Hc7.

Czarne otrzymały kontrszanse. Ich głównym atutem jest para gońców.

18. He3 Kg7, 19. h4 h5, 20. Wf4.

Białe przygotowują podstępne uderzenie: 21. W×f6! i 22. Hc3!! z b. niebezpiecznym atakiem na cz. króla.

Pozycja po 20. pos. białych:

20... Wfe8!

Znakomicie zagrane. Prawdziwa niespodzianka.

21. H×e8.

Nie szło 21. Hf3 z powodu Gg4! ani 21. Hg3 Ge5! Najlepsze zdaje się było 21. Hd2.

21... H×f4, 22. Sf3?

Początkowo zamierzał Euwe zagrać 22. Se6†, a po 22... f×e6, 23. H×g6 z silnym atakiem. Czarne jednak odpowiadają po 22. Se6† G×e6! 23. H×a8 Gg4! i białe są zgubione, np. 24. Wb1 Gd4! lub 24. Wf1 Ge2! i t.d. W uwagę ponadto wchodziło piękne posunięcie 22. G×g6!! z b. dobrą grą dla białych.

22... Wab8!

Po tym posunięciu inicjatywa przechodzi zdecydowanie do rąk czarnych. Grozi przedewszystkim 23... Ge6! z zdobyciem hetmana; 23... Gf5 z zdobyciem figury, i 23... Gg4. Białe nie mają już dostatecznej obrony. Po 23. Sg5, nastąpi 23. G×g5, 24. h×g5 Gg4! 25. Wd8 W×d8, 26. H×d8 Hc1†, 27. Kh2 H×c2, 28. Hf6† Kg8, 29. Hd8† Kh7 i czarne wygrywają.

23. He4 H×e4, 24. G×e4 Gg4.

Nie zaś 24... G×b2, gdyż 25. Wb1 Gf6, 26. G×c6!

25. Wd2 We8!

To jest znacznie lepsze aniżeli 25... G×f3, 26. G×f3 G×h4, gdyż prowadzi do końcówki o różnobarwnych gońcach, a więc automatycznie do gry remisowej.

26. Gd3 Wd8, 27. b3 G×f3, 28. g×f3 G×h4, 29. Kg2.

Z zamiarem zagrania 30. f4 i 31. Kf3. Czarne jednak ten plan niweczą.

29... Sg5, 30. Wd1 Gf4, 31. Kf1 h4, 32. Kg2 f5, 33. Kh3 Kf6, 34. Kg2 Wd4.

Techniczną część partii gra Fine doskonale. Po wymianie wież przedostanie się czarny król łatwo na tyły skrzydła hetmańskiego białych. Białe więc unikają na razie wymiany, co jednak już nie potrwa długo.

35. Kh3 g5, 36. Gc2 W×d1, 37. G×d1 Gd6! 38. Gc2 Ke5, 39. Kg2

Gc5, 40. Gd3 a5, 41. Gc2 f4, 42. Gg6 Kd4.

Białe skrzydło ginie.

43. Gf5 Kc3, 44. Gc8 Kb2.

Po 45. G×b7 K×a2, 46. G×c6 K×b3 i białe muszą oddać gońca za wolnego piona-a.

Białe poddały się.

Uwagi mistrza K. Opočensky'ego. Częściowo komentował H. F.

650. — Indyjska.

Flohr — Dr. Alechin

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sf3 b6, 4. g3 Gb4+, 5. Sbd2 Gb7, 6. Gg2 0—0, 7. 0—0 d5, 8. Hc2 Sbd7, 9. a3 Ge7.

Czarne swobodnie się rozwinęły.

10. b4

By nie dopuścić do 10... c7 — c5. Mimo wszystko Alechin jednak odpowiada tym posunięciem, jak w tekście.

10... c5, 11. c×d5 e×d5, 12. d×c5 b×c5, 13. b×c5 S×c5.

Aczkolwiek czarne mają izolowanego piona w centrum, osiągnęły zupełnie zadowalającą pozycję.

14. Sb3

Po 14. Sd4 może nastąpić 14... Wac8, z możliwościami ataku.

14.. Sfe4, 15. Ge3 Wac8, 16. S×c5 G×c5, 17. G×c5 W×c5, 18. Hb2 Ga6, 19. Wfc1 Hc7, 20. W×c5 H×c5, 21. Sd4 Wc8, 22. Gh3 Hc3, 23. H×c3 W×c3, 24. e3.

Remis. (H. F.)

651. — Obrona Grünfelda.

Capablanca — Botwinnik

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 d5, 4. Sf3 Gg7, 5. Gf4 0—0, 6. e3.

Po 6. c×d5 S×d5, 7. S×d5 H×d5, 8. G×c7 Sc6, 9. e3 Gf5! otrzymują czarne b. niebezpieczny atak za cenę piona c7.

6... c5, 7. Hb3 c×d4, 8. S×d4 d×c4, 9. G×c4 Sbd7.

Z groźbą 10... e5.

10. Gg3 Sh5, 11. Wad1.

Do ostrej gry, dosyć ryzykownej, prowadziło 11. 0—0—0.

11... S×g3, 12. h×g3 Ha5, 13. 0—0 Sb6, 14. Gd5.

Konieczne. Po 14. Gd3 e5! 15. Sdb5 Ge6! otrzymują czarne lepszą grę.

14... Wab8, 15. a3 e6, 16. Gf3 a6, 17. Sde2 Sd7! 18. Se4 Se5, 19. Wdc1 Gd7, 20. Sd4 Ga4, 21. Hc3 H×c3, 22. S×c3 S×f3, 23. g×f3 Gd7.

Czarne zachowały parę gońców, białe zaś parę skoczków. W tej sytuacji skoczki nie są słabsze od gońców. Pozycja białych jest silna.

24. Wfd1 Wfd8, 25. f4!

Białe umacniają skoczka na polu d4.

25.. Ge8, 26. Se4.

Bez ochoty do dalszej walki. Następuje propozycja ugodowa, która zostaje zaakceptowana.

Remis. (H. F.)

Turniej w Łodzi.

W pierwszych dniach marca b. r. zakończył się w Łodzi doroczny tradycyjny turniej o mistrzostwo miasta, od lat kilkunastu bez przerwy urządzany stale staraniem Łódzkiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej.

Jak już informowaliśmy P. T. Czytelników w Nr. 2., do rundy 7-ej walka o pierwsze miejsce była otwarta i zdawało się, że między mistrzami Kolskim, Regedzińskim i Szpirą rozegra się decydująca rozgrywka. W drugiej połowie turnieju obraz tabeli turniejowej zupełnie się zmienia Wysuwa się zdecydowanie ostrym finishem mistrz Appel, który wraz z Kolskim prowadzi już do samego końca. Z przedstawicieli młodego pokolenia wybija się Tandetnik. W rezultacie Appel i Kolski zajmują I. i II. miejsce przed Regedzińskim, którego przegrana z Applem zepchnęła na 3-cie miejsce.

Ponieważ Appel bronił tytułu mistrza Łodzi a w turnieju tegorocznym wylądował znowu na wprawdzie dzielonym, ale pierwszym miejscu, przeto godność mistrza Łodzi zachował. W jednym z dzienników warszawskich („Gazeta Polska") znajdujemy następującą charakterystykę uczestników turnieju łódzkiego:

„Appel — mistrz Łodzi na rok 1939; jest to gracz wysokiej klasy, pełnowartościowy, wielokrotny mistrz Łodzi, który logiczną grą wywalczył sobie zaszczytny tytuł. Kolski — gracz o dużym zmyśle kombinacyjnym, przez cały czas turnieju grał bardzo ostrożnie, nie przegrywając żadnej partii. Regedziński — wielokrotny „olimpijczyk", rozgrywał każdą partię z uśmiechem na ustach i nie okazał nigdy najmniejszego zdenerwowania. Tandetnik — należy do grupy młodych szachistów, swą ostrożną grą — o czym świadczy największa ilość remisów — potrafił zająć zaszczytne dla siebie miejsce. Szpiro — do piątej rundy prowadził w turnieju, dopiero w szóstej rundzie potknął się o Kozłowskiego; jest to gracz o dużym talencie kombinacyj-

Łódź 1939 r.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Pkt.
1. Appel	×	0·5	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0·5	9
2. Kolski	0·5	×	0·5	1	1	0·5	0·5	1	1	1	1	1	9
3. Regedziński	0	0·5	×	1	0·5	1	0·5	1	1	0·5	1	1	8
4. Tandetnik	1	0	0	×	0·5	0·5	0·5	0·5	0·5	1	0·5	1	6
5. Szpiro	0	0	0·5	0·5	×	1	1	1	1	0	1	0	6
6. Grynfeld	0	0·5	0	0·5	0	×	1	0	0	1	1	1	5
7. Gilwan	0	0·5	0·5	0·5	0	0	×	0·5	1	1	0	0·5	4·5
8. Mikuła	0	0	0	0·5	0	1	0·5	×	0·5	0	1	1	4·5
9. Hirszbajn	0	0	0	0·5	0	1	0	0·5	×	1	0·5	0·5	4
10. Michalec	0	0	0·5	0	1	0	0	1	0	×	0	1	3·5
11. Litmanowicz	0	0	0	0·5	0	0	1	0	0·5	1	×	0·5	3·5
12. Kozłowski	0·5	0	0	0	1	0	0·5	0	0·5	0	0·5	×	3

nym. Grynfeld — jest młodym i bardzo utalentowanym szachistą. Gilwan — należy do starszej generacji szachistów, jest to twardy gracz „pozycyjny". Mikuła — debiutant, gracz śmiały, ryzykant o dobrze rozwiniętym zmyśle kombinacyjnym, wśród wybitnych szachistów łódzkich zajął bardzo dobrą lokatę; jedyną luką jego jest brak rutyny turniejowej. Hirszbajn — od lat kilkunastu bierze udział w turniejach o mistrzostwo Łodzi; Michalec — zademonstrował bardzo nierówną grę, należy do zdolnych szachistów. Litmanowicz — debiutant — najmłodszy uczestnik turnieju; niemal każdą partię pięknie rozwijał, lecz w końcówkach często się gubił, co przyczyniło się do zajęcia przedostatniego miejsca. Kozłowski — brał już udział w kilku turniejach o mistrzostwo Łodzi. Należy do młodych graczy".

Szczegółowe wyniki podaje tabela turniejowa jak wyżej.

Turniej we Lwowie.

4 kwietnia zakończony został turniej o mistrzostwo Lwowa na rok 1939. Ze względu na wielką ilość zgłoszonych, komitet turniejowy dopuścił do finału 24 graczy, z tym, że równocześnie uchwalił zwiększyć nagrody do 7 włącznie. To postanowienie komitetu przyjęte zostało przez ogół uczestników z dużym zadowoleniem. Od samego początku na czoło turnieju wysunął się zwycięzca tegorocznego turnieju eliminacyjnego o mistrzostwo Polski I. Schächter, który zdobywając 19·5 punkt. na 21 możliwych, uplasował się na pierwszym miejscu, dowodząc tym samym, że sukces jego w Krakowie nie był przypadkowym. Gra Schächtera opiera się przedewszystkim na ogromnej rutynie, intuicji i dobrym zmyśle kombinacyjnym. Tzw. „stawianie pułapek" i efektowne, lecz niepoprawne często ataki, stosował z powodzeniem w obecnym turnieju, gdyż poziom gry uczestników był bardzo nierówny. Ten system gry zawodzi go jednak w spotkaniach z silniejszymi zawodnikami. To też na przyszłość winien się oprzeć żądzy tanich efektów, a grać więcej konsekwentnie i metodycznie, z budową planu solidną od podstaw, jeżeli oczywiście na głównych mistrzostwach zechce osiągnąć poważniejsze wyniki. 2-gie miejsce zajął wieloletni reprezentant Lwowa, red. Friedman Henryk. W wyścigu o pierwsze miejsce między nim a Schächterem, zadecydował lepszy start u pierwszego, w wyniku czego Schächter wysunął się o 1 punkt. Nie bez wpływu na jego grę, był brak treningu od lat dwóch (ostatnim jego turniejem była Jurata 1937.), a wkońcu ciężkie i przykre zatrucie żołądka. Przez pewien czas zamierzał nawet ustąpić z turnieju, nie chcąc jednak burzyć porządku turniejowego pozostał do końca, dając tym przykład godny podkreślenia. Gra red. Friedmana oparta jest na zdrowym założeniu debiutu i dużej planowości strategicznej. Należyta ocena każdej pozycji przy dobrym opanowaniu końcówki, pozwala mu zawsze rozstrzygnąć partię pozornie remisową.

Obaj pierwsi zwycięzcy ukończyli turniej bez przegranej.

Na 3 miejsce wysunął się niespodzianie ale szczęśliwie Schleyen. Jest to zawodnik o silnym nerwie kombinacyjnym. Gorzej wypadają jego partie pozycyjne. Gracz ten oznacza się zbyt silnym tempramentem, nerwowością oraz talentem w stwarzaniu nieporozumień między uczestnikami i manierami nie towarzyskimi. Na przyszłość wstęp do turniejów lwowskich będzie miał b. utrudniony, o ile zachowania swego nie zmieni.

Podobnie ma się sprawa z Zuckerem. Jest to gracz utalentowany, ale nieopanowany.

Przeciwieństwem do wspomnianych jest

Turniej główny o mistrzostwo Lwowa na r. 1939.

Lwów 1939.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	Pkt.
1. Schächter	×	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	19½
2. Friedman H.	½	×	½	½	1	1	½	1	1	1	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	1	18½
3. Schleyen	0	½	×	1	½	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18
4. Schönfeld	0	½	0	×	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	16½
5. Zucker	0	0	½	½	×	½	0	1	1	½	1	⅓	1	½	1	1	0	1	1	1	1	1	14
6. Bałaban	½	0	0	½	½	×	0	1	1	½	0	0	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13½
7. Rittel	0	½	0	0	1	1	×	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	13½
8. Sack B.	0	0	1	0	0	0	1	×	0	½	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	13½
9. Jaszczuk	0	0	0	0	0	0	1	1	×	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
10. Frączek	0	0	0	0	½	½	0	½	0	×	½	½	1	1	½	1	1	½	1	1	½	1	11
11. Gimła	0	0	0	0	0	1	1	0	0	½	×	0	1	½	½	½	1	1	1	1	1	1	11
12. Głowacki	0	0	0	0	½	1	0	0	1	½	1	×	½	½	0	1	1	0	½	1	1	1	10½
13. Reich	0	0	0	0	0	½	0	0	1	0	0	½	×	0	1	0	1	1	1	1	1	1	9
14. Kaszczuk	0	½	0	0	½	0	1	1	0	0	½	½	1	×	1	0	0	0	0	1	0	1	8
15. Weiler	½	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	1	0	0	×	1	1	½	0	1	½	1	7½
16. Koronczewski	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	½	0	1	1	0	×	0	0	1	½	1	1	7
17. Mgr. Schworm	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	×	1	0	1	½	1	6½
18. Herman	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	0	1	0	1	½	1	0	×	0	0	1	1	6
19. Dżogow	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	0	1	1	0	1	1	×	1	0	0	5½
20. Jurczyszyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	0	1	0	×	1	1	3½
21. Mark	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	0	0	0	1	½	0	½	0	1	0	×	0	3½
22. Mgr. Smoleński	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	×	2

Schönfeld, zawodnik umiejący wygrywać i przegrywać z uśmiechem. Doprawdy rzadka to umiejętność pogodzenia się z porażką bez protestu i tłumaczenia się. Wadą jego jest brak wytrzymałości, która powoduje zbyt częste załamywanie się na słabszych graczach.

Sack zanadto przejął się swoją rolą i w rezultacie przegrywał nawet ze słabszymi od siebie. Spodziewano się po nim dużo więcej. Jaszczuk uważa zdobyte miejsce za krzywdzące. Jedno jest pewne, dokąd nie znajdzie zastępcę, któryby bezinteresownie podjął się kierownictwa turnieju, dopóty będzie musiał zadowalać się zawsze dalszem miejscem. Zaszczyt kierownictwa sprawił, że pięć pewnych wygranych zaprzepaścił. Gimła i Głowacki mogli zająć lepsze miejsca, brak rutyny i doświadczenia turniejowego sprawił, że przegrywali niejednokrotnie niezasłużenie. Frączek nie zadowolił, czteroletnia przerwa w życiu szachowym onieśmieliła tego niegdyś kombinacyjnego gracza. Kaszczuk i Dżogow od zeszłego roku wydatnie poprawili swe wyniki. Weiler okazuje się coraz lepszym... dostawcą punktów dla innych, jedyny sukces jego to remis z Schächterem. Mgr. Schworm i Koronczewski mają zadatki na dobrych graczy, powinni jednak grać więcej w poważnych turniejach. Wynik Hermana i Marka w porównaniu z eliminacją b. marny. Jurczyszyn wypadł dziwnie słabo, chociaż w drużynowych mistrzostwach gra z wielkim powodzeniem. Start Burstina i mgr. Lutmana w finale jak było do przewidzenia b słabiutki. Za wycofanie się z turnieju powinni być zdyskwalifikowani. W końcu żałować należy, że nie brał udziału zeszłoroczny mistrz mgr. Sulik Franciszek, który musiał wyjechać na posadę do Boryni. Dzięki przyjęciu protektoratu oraz poparciu przez p. Prezydenta m. Lwowa (jak donosiliśmy) turniejowi nadano charakteru poważnego.

Całości imprezy dopełniała sympatyczna sala Zw. Rezerw. Miejsk., a same zawody upłynęły w atmosferze przyjacielskiej bez zgrzytów i protestów, co przy tak dużej ilości zawodników jest zadaniem b. ciężkim i odpowiedzialnym, tym więcej podziwu dodaje fakt, że obecny Zarząd Lw. Okr. Zw. Szach. składa się z ludzi bez tzw. nazwisk firmowych

Kierownictwo i Uczestnicy turnieju.

Siedzą od lewej ku prawej pp.: Zucker, red. Friedman H., Jaszczuk, Frączek, Gimła, Głowacki, Schächter. Stoją w pierwszym rzędzie pp.: Schönfeld, Schleyen, mgr. Smoleński, Herman, Kaszczuk, Reich, Weiler, Dżogow, mgr. Schworm, Koronczewski, Jurczyszyn. Stoją w drugim rzędzie pp.: Bałaban, Sak, Rittel, Mark.

ale zato młodych, przedsiębiorczych, energicznych, którzy są sami dobrymi szachistami, najlepiej też rozumieją wszelkie bolączki i niedomagania na terenie Lwowa. Jeżeli chodzi o propagandę to objektywnie stwierdzić należy, że mimo może pewnych niedociągnięć i usterek, turniej wypadł b. dodatnio i zadanie swe spełnił w zupełności. Przeszło 60 uczestników, to cyfra od lat nie spotykana we Lwowie. Cel Lw. Zw. zainteresować i rozpowszechnić grę szachową po części został spełniony, piszemy po części, ponieważ Zarząd nie ustaje w pracy i wysiłkach, można więc przypuszczać, że na drugi rok będą jeszcze lepsze rezultaty. Jeżeli chodzi o grę zawodników to perspektywa nie jest zbyt wesoła. Przedewszystkim prawie u wszystkich graczy widoczny jest brak systematycnej pracy nad sobą, za mało doskonalenia się w teorii, prawie wszyscy improwizują dorywczo bez tz. gry pozycyjnej, bez głębszej kombinacji, bez zrozumienia oceny pozycji, jest wprawdzie zapał, ambicja, są pojedyncze posunięcia czy partie nieraz b. efektowne, ale na poważne sukcesy to za mało. Optymiści, którzy wierzyli, że pod naporem młodzieży starsi mistrzowie muszą ustąpić w tym roku, zawiedli się. I nic nie przemawia za tym aby stosunki w przyszłości się zmieniły, chyba, że szachiści lwowscy naprawdę wezmą się do rzetelnej pracy i systematycznego treningu.

A teraz trochę statystyki:

Ogółem zebrano 270 zł., z tego na lokal i naprawę zegarów wydano 90 zł., pozostałe pieniądze oraz nagrodę p. Prezydenta w kwocie 100 zł. podzielono na siedem nagród. Prócz tego Redakcja „Szachisty" ofiarowała 4 roczniki. Spodziewano się powiększyć fundusz nagrodowy, jednakowoż Komitet nagrodowy z dr. Romanem na czele nie przejawił większej działalności. W końcu mała uwaga do niektórych uczestników turnieju. Jeżeli są jednostki, które bezinteresownie poświęcają zdrowie, drogocenny czas, a nawet odstępują własne mieszkanie na dogrywki aby nie uszczuplać funduszu nagrodowego i naprawdę starają się aby wszystko wypadło jak najbardziej okazale, to nie powinno się utrudniać tym ludziom pracy, przez co autorytet Związku się podrywa i pożyteczne jednostki z dalszej pracy dla dobra Związku się usuwają.

Wobec zbliżających się mistrzostw Polski Lw. Zw. Szach. postanowił zorganizować turniej ośmiu najsilniejszych graczy Małopolski Wsch., który będzie nieoficjalnym mistrzostwem Lwowa oraz sprawdzianem formy i treningiem graczy, jako też rewanżem za obecne mistrzostwa.

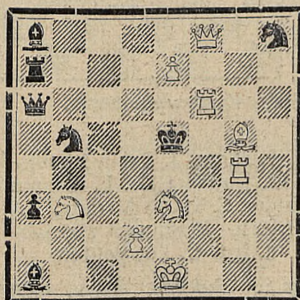
Juliusz J.

DZIAŁ ZADAŃ

Redaguje S. L.

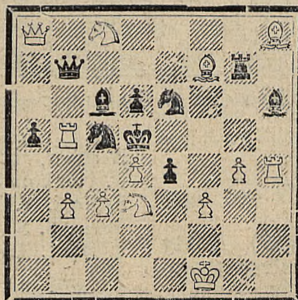
V. VI. i VII. Międzynarodowy konkurs dwuchodówek, trójchodówek i samomatów.

600. *Izabella Keller*. Timisoara, Rumunia. (Oryginalne).

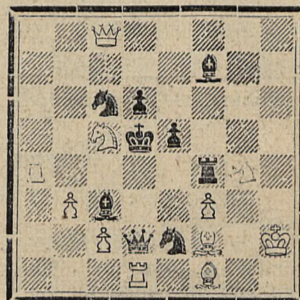
Mat w 2 posunięciach.

601. *G. Jordan*, Haarlem. Holandia. (Oryginalne).

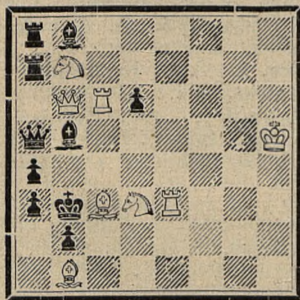
Mat w 2 posunięciach.

602. *Z. Marjenstrass*, Warszawa. (Oryginalne).

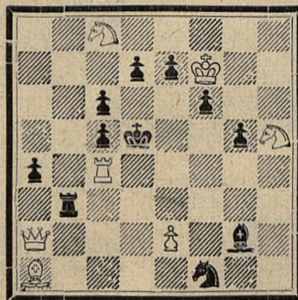
Mat w 2 posunięciach.

603. *Prof. M. Wójcik*, Radziechów (Pośw. J. A. Ruskowi). (Oryginalne).

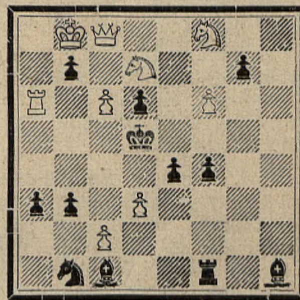
Mat w 2 posunięciach.

604. *R. Kintzig*, Kispesti. Węgry. (Oryginalne).

Mat w 3 posunięciach.

605. *J. Fux*, Białystok. (Oryginalne).

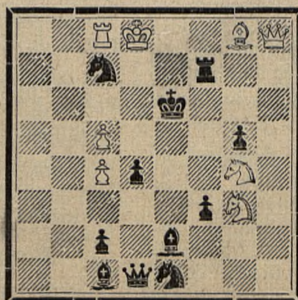
Mat w 3 posunięciach.

606. *A. Brill*, Lwów. (Oryginalne).

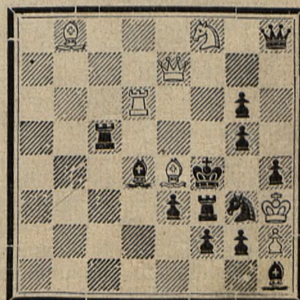
Mat w 3 posunięciach.

607. *R. Büchner*, Erdmansdorf. Niemcy. (Oryginalne).

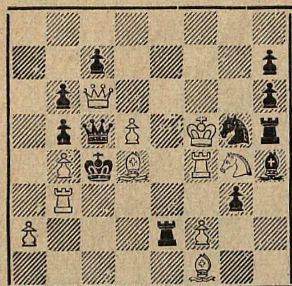
Samomat w 2 posunięciach.

608. *S. Limbach*, Lwów. (Pośw. pamięci W. Pauly'ego). (Oryginalne).

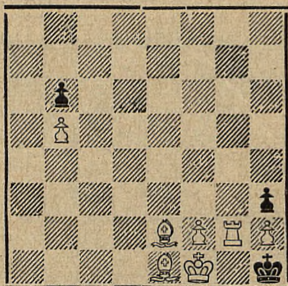
Samomat w 2 posunięciach.

609. *H. Lange*, Neuss/n/R. Niemcy. (Oryginalne).

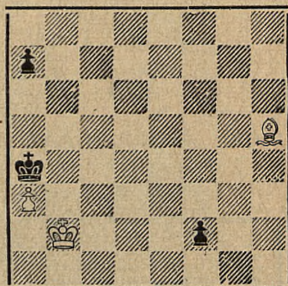
Samomat w 2 posunięciach.

610. *S. Limbach, Lwów*. 1. nagroda. „Revista Romana de Sah" 1938/9.

Samomat w 6 posunięciach.

611. *A. Herberg* Niemcy. „Deutsche Schachzeitung" 1939.

Białe wygrywają.

Uwaga.

Zadanie *nr. 594* (M. Wróbel) jest *dwuchodówką*.

W zadaniu *nr. 598.* (J. Pemper) należy dodać na polu e6 cz. wieżę, a białego skoczka Sh6 przesunąć na g7.

Wiadomości.

Międzynarodowy konkurs „Revista Romana de Sah" 1938/39 pamięci W. Pauly'ego, w piątą rocznicę zgonu 3/III. 1934 — 3/III. 1939. dał następujący wynik:

I. s. grupa A) Fata morgana (biały gra). *1 nagr. S. Limbach, Lwów* (nr. 610). *2 nagr. S. Limbach, Lwów.* Wzmianki zaszczytne: 1. R. Svoboda, Praga, 2. H. Brixi, Wiedeń. Pochwały: 1. R. Svoboda, 2. *S. Limbach.* (Za dwa zadania).

I. s. grupa B). Samomaty: I. nagroda— J. Szekely, Budapeszt, 2. Inż. L. Loewenton, Bukareszt, 3. H. Neuhaus, Niemcy, 4. i 5. nagroda F. J. Prokop, Praga i *J. A. Rusek, Komorowice.* Wzmianki zaszczytne: 1. A. Karlström, 2. Inż. S. Gradstein, 3. R. Svoboda, 4. S. Herland, 5. S. Herland. Pochwały: 1. R. G. Thomson, 2. J. Marik, 3. Inż. S. Gradstein, 4. Inż. L. Loewenton, 5. *S. Limbach, Lwów.*

II. s. grupa a). Zadania pomocnicze (temat „biały gra"). *I. nagroda J. A. Rusek, Komorowice,* 2. G. Nasra Bey i A. Belleli, Egipt, 3. I. Telkes, Budapeszt. Wzmianki zaszczytne: 1. S. Thau, 2. Prof. J. R. Neukomm, 3. S. Thau. Pochwały: 1. R. Svoboda, 2. Z. Zilahi i 3. Z. Zilahi.

II. s. grupa b Zadania pomocnicze (inne). 1. nagroda A. Belleli, Egipt, 2. i 3. Prof. J. R. Neukomm i J. Marik, 4. Dr. A. Pach, 5. Dr. G. Paros. Wzmianki zaszczytne: 1. D. H. Herson, 2. i 3. Prof. J. Neukomm i S. Thau, 4. Dr. Z. Mach, 5. S. Barber, 6. M. Niculescu, 7. S. Hun, 8. J. W. Andrew. Pochwały: 1, 2 i 3 ex aequo V. de Barbieri, Dr. L. Lazarus, J. Peris i Prof. J. R. Neukomm, 4. G. Jordan i Dr. L. Lazarus, 5. Prof. R. Neukomm, 6. B. de Varady, 7. J. Peris, 8. S. Segenreich. Wzmianki specjalne: 1. Dr. L. Lazarus, 2. Inż. L. Loewenton.

III. s. grupa a. Zadania maksymalne. 1. nagroda. A. Karlström, 2. Dr. A. Pach. Wzmianki zaszczytne: 1. Dr. L. Lazarus, P. Leibovici. Pochwały: 1. G. Jordan, 2. J. Marik.

III. grupa b. Samomaty maksymalne. 1. nagr. J. Ohman, 2. W. Kluxen, 3. R. Steinweg, 4. S. Herland, 5. M. Bukofzer (Ameryka). Wzmianki zaszczytne: *1. J. A. Rusek, Komorowice,* 2 i 3. A. Karlström *i J. A. Rusek, Komorowice,* 4 i 5. *R. Pieprzyk, Dziedzice* i G. Nasra-Bey, Egipt. Pochwały: 1. J. A. Andrew, 2 i 3. Inż. S. Heskia, i Dr. L. Lazarus, 4. i 5. W. E. Lester i A. Karlström.

Specjalne wyróżnienia: I. Zadania bliźniacze: 1. Dr. G. Paros, 2. Dr. A. Pach, 3. i 4. Dr. L. Lazarus i J. Peris, 5. Z. Zilahi.

II. J. A. Belleli, Egipt. *III.* 1. D. H. Hersom, 2. Dr. A. Pach, 3. I. Ohman, 4. Dr. G. Paros, 5. S. Herland.

IV. Miniatury. 1. J. A. Rusek, Komorowice, 2. Dr. L. Lazarus i I. Peris.

V. „Meredith". (8 do 12 figur). 1. W. Kluxen, 2. A. Karlström, 3. F. J. Prokop.

VI. „Echo". 1. i 2. F. J. Prokop i *J. A. Rusek, Komorowice,* 3. Dr. L. Lazarus, 4. A. Karlström, 5. *J. A. Rusek, Komorowice.*

Sędzia konkursu T. R. Dawson, Anglia. Dalsze zadania z tego konkursu zamieścimy w następnym numerze.

Rozwiązania zadań z nr. 1.

570. (Gavrilow). 1. d5! *571.* (Wróbel) 1. Wd8! *572.* (Limbach) 1. Wg2! —, 2. S×d2†

H×d2, c×d2; 3. Hg1†, h×g! mat; ...Sd5, 2. S×d2†; ...S×f3, 2. Hf5; ...c6, 2. Sd4! Inne rozwiązania jak podało wielu Czytelników nie prowadzą do celu. *573.* (Hillbricht). 1. Sc4—, 2. Sf4 Kd3; 2. Gg6† K×d5; 2. Hg8 G×e5; 2. Hg6†. *574.* (Rusek) 1. Kd8! W×H, 2. W×c7† Ke6, 3. Sf8; ...g3, 2. c7! 1. c7?! W×H! bez mata. *575.* (Suchodolski) 1. Gc8! Kd4, 2. Gb7 d4; 2. Gg4. Pan J. Fux dla porównania przesyła pracę *F. Healey'a.* B.: Ka6, We6, Gc6, Sd3, Pc2; Cz.: Kc4, P: c3, d5. 3-mat. 1. Gc8! *576.* (Lange). 1. Sf6! nierozwiązalne po... W×c5. Należy dostawić cz. piona na f7. *577.* (Lange). 1. Sf2! *578.* (Wiewiórowski) 1. He1!

Tabela rozwiązujących.

1. W. Suchodolski Łuck, 173 pkt. *2. Prof. I. Król, Krzeszowice.* 155 pkt, *3. J. Fux,* Białystok, 154 pkt. Wyżej wymienieni otrzymują nagrody, które wyślemy niebawem. 4. T. Płaczek 131 pkt, 5. Fr. Kutschera 125 pkt, 6. R. Pietruszajtys 124 pkt, 7. B. Śliwa 109 pkt, 8. St. Gawlikowski 104 pkt, 9. A. Konopnicki 95 pkt. 10. S. Fogiel 80 pkt, 11. E. Perlberger 58 pkt, 12. Inż. Ch. Enevoldsen 49 pkt, 13 i 14. B. Blit i B. Klejman 40 pkt, 15. J. Chełstowski 38 pkt, 16. B. Starzycki 33. pkt, 17. H. Szapiel 20 pkt, 18. St. Pchliński 14 pkt, 19. M. Grzęda 12 pkt, 20. A. Cinader 11 pkt. Pozostali Czytelnicy bez zmian (vide nr. 1. str. 10).

Konkursy.

„Magasinet" 1939. Dwumaty, trójmaty, czterochodówki i końcówki. Nagrody 15 i 10, 20 i 10, 10, 5 i 10 koron. Adres: K. A. K. Larsen, Gadevangsvej 10, Killeröd. Dania.

„Bottroper Schachzeitung" 1939/I. Dwumaty, trójmaty i wielochodówki. Adres: Peter Kniest, Kleinkum ü. Erkelem, Niemcy.

Konkurs rozwiązaniowy o tytuł mistrza Polski.

Z tego numeru do konkursu zaliczają się zadania nr. 604, 605 i 611. Inne do konkursu drabinkowego.

Termin dla wszystkich rozwiązań 40 dni od daty wyjścia numeru.

Zadania, rozwiązania zadań i wszelkie sprawy tyczące zadań należy nadsyłać pod adresem: S. Limbach, Lwów Domsa 5.

Wszelkie odpowiedzi w sprawie zadań nadesłanych oraz zapytań zamieścimy w następnym numerze, zaś Czytelnikom, którzy nadesłali znaczek pocztowy lub pocztówkę odpowiadamy listownie.

Szachy korespondencyjne.

Do grupy I. przyjęliśmy w miejsce p. A. Szymańskiego, który z powodów od siebie niezależnych z turnieju się wycofał, p. M. Jawerbauma. (Warszawa, Bagno 2/m.6).

Do gruby III. zgłosił się p. prof. W. Geier z Włocławka (biorący również udział w grupie I.), którego na ostatnie miejsce wolne wpisaliśmy.

Pozostają zatem *2 wolne miejsca w grupie I.* dotychczas nieobsadzone. Reflektanci proszeni są o szybką decyzję.

* * *

W grupie III. ukończona została pierwsza partia w rekordowo szybkim czasie, z wynikiem jak obok podajemy:

Fogiel 0.5 — Joskowicz 0.5.

Zamknięcie grupy IX.

W tej grupie pozostała jedna partia do oceny. Poniżej pozycja.

Hr. Plater — Wenglorz. Białe: Kg3, We4, P: a4, e3, f4, g2, h2 (7). Czarne: Kf7, Wb2, P: b4, e6, g6, h6 (6). Czarne są na ruchu. Typowa końcówka wieżowa. Białe mają wprawdzie piona więcej, ale zmuszone będą po 33... b4-b3, zagrać 34. Wb4 Wb1, 35. a5 b2 i oddać piona - a za piona - b. 3 piony na skrzydle królewskim czarnych neutralizują działanie 4 pionów białych, oczywiście z tym, że czarne zachowują w końcówce wieżę, unikając jej wymiany.

Remis.

Grupa IX.	1	2	3	4	5	pkt.
1. Inż. Berens	×	0·5	1	1	1	3·5
2. Joskowicz	0·5	×	0·5	0	1	2
3. Hr. Plater	0	0·5	×	0·5	0·5	1·5
4. Kpt. Smoleński	0	1	0·5	×	0	1·5
5. Wenglorz	0	0	0·5	1	×	1·5

Piękne zwycięstwo odniósł w powyższej grupie p. inż. Jerzy Berens. I. nagrodę w kwocie Zł. 6.— otrzymuje p. inż. Berens, II. w kwocie Zł. 4.— p. Joskowicz.

Nagrody równocześnie przekazujemy zwycięzcom.

Zamknięcie grupy X.

Otrzymaliśmy 3 odpisy partii do oceny w następujących pozycjach:

Prof. Przybylla — Prof. Baranowski. Białe: Kd1, Hh5, Wh1, G: h7, d2, P: a3, b2,

d4, e3, g3 (10). Czarne: Kf8, Hf6, W: c8, f2, Ge6, P: a7, b7, g4, (8). Białe zagrały 30. Hh6†. Po wymianie hetmanów i ewentualnie białego gońca, zachowują białe przy dobrej pozycji 2 piony za straconą jakość, jako wystarczający ekwiwalent. Szanse obustronne.

Remis.

Pchliński — Mgr. Bienia. Białe: Kg1, Hb3, W: c1, f1, Sd3, Gg2. P: a2, c3, d4, e4, f4, g3, h2 (13). Czarne: Kg8, Hd6, W: a8, d8, Sb6, Gc8, P: a7, b7, c6, e6, f6, g7, h7. (13). Pozycja czarnych b. ciężka. Mała swoboda ruchów. Ponadto białe reklamują przekroczenie czasu, w związku z czem przedłożyły wystarczające dowody swego żądania.

Wygrana białych.

Prof. Przybyłła — Mgr. Bienia. Białe: Kg1, Hc2, Gd3, Se4, W: b4, e1, P: a4, d4, e3, f2, g2, h2 (12). Czarne: Kg8, Hc7, W: b8, c8, Sf8, Gb7, P: a7, c6, e6, f7, g7, h7 (12). Czarne stoją źle. Grozi 20. Web1! Pozatem białe mogą bez przeszkód zablokować pole c5, w wyniku czego białopolowy goniec czarnych zmuszony będzie do zajęcia pola a8 i usunięty zostanie zupełnie z gry. Białe kontrolują ponadto pole h7, przez co skoczek f8 czarnych jest związany.

Wygrana białych.

Grupa X.	1	2	3	4	5	pkt.
1. Dr. Urbański	X	1	½	1	0	2½
2. Pchliński	0	X	1	½	1	2½
3. Przybyłła	½	0	X	½	1	2
4. Baranowski	0	½	½	X	½	1½
5. Mgr. Bienia	1	0	0	½	X	1½

Pierwszą i drugą w kwocie Zł. 10.— dzielą wspólnie pp. dr. Urbański i Pchliński. Nagrody przekazujemy zwycięzcom.

Zamknięcie grupy XI.

Do oceny nadesłano nam 2 partie. Oto pozycje:

Prof. Baranowski — Koselnik. Białe: Kb1, We6, Sg5, P: a2, b2, g4 (6). Czarne: Kf8, Wd8, P: a6, b5, d3, f6 (6). Czarne zagrały 35... d3-d2! Dalej może nastąpić: 36. W×f6† Kg7, 37. Wf1 d1-H†, 38. W×d1 W×d1, 39. Kc2 Wg1! i pion g4 ginie, gdyż po 40. Se6† Kf7! 41. Sc7 W×g4, 42. S×a6? Wa4! i skoczek ginie, (Sc5, Wc4†!) gdyż po 43. Sb8 Ke6! odcina drogę skoczkowi. A więc zasadniczo pozostanie wieża i dwa piony przeciw skoczkowi i dwom pionom. Teoretycznie więc i praktycznie czarne powinny wygrać końcówkę.

Wygrana czarnych.

Prof. Baranowski — Zylberberg. Białe: Kg1, W: f5, e1, G: d2, e4, Sa5, P: a2, b2, c3, g3, h2, (11). Czarne: Kb8, W: d8, e5, Gf6, Sg6, P: a6, b7, d4, f7, g7, h5 (11). Za straconą figurę nie mają czarne żadnego ekwiwalentu.

Wygrana białych.

Grupa XI.	1	2	3	4	5	pkt.
1. Koselnik	X	1	1	1	1	4
2. Baranowski	0	X	1	1	1	3
3. Zylberberg	0	0	X	1	1	2
4. Szymański	0	0	0	X	1	1
5. Skuratowicz	0	0	0	0	X	0

Pierwszą nagrodę w kwocie Zł. 6.— zdobył p. Koselnik, drugą w kwocie Zł. 4.— uzyskał p. Baranowski. Nagrody równocześnie przekazujemy zwycięzcom.

Zamknięcie grupy XII.

Nadesłano nam 4 partie do oceny. Pozostałe partie rozegrano. Poniżej pozycje:

Prof. Tenczyn — Prof. Geier. Białe: Kg1, Hd2, W: f1, b1, G: b2, f3, Se2, P: a2, b3, d4, f2, g2, h2, (13). Czarne Kg8, Hc7, W: d8, f8, G: e8, g7, Sd5, P: a7, b7, c6, e7, f5, g6, h7 (14). Za straconego piona nie mają białe żadnego ekwiwalentu. Racjonalna gra czarnych winna w końcówce doprowadzić do zwycięstwa.

Czarne na posunięciu grają 19... e7-e5! lub 19... Gf7, z przygotowaniem 20... Wfe8, i 21... e5!!

Wygrana czarnych.

Prof. Geier — Śliwa. Białe: Kg1, He2, W: f1, a1, Sb1, G: b3, e3, P: a2, b2, c2, d5, f2, g2, h2 (14). Czarne: Ke8, Hd8, W: a8, h8, G: f5, f8, Se7, P: a7 b4, c6, d6, e4, g7, h7 (14). Czarne są na posunięciu i mogą zagrać: 17... c5, lub 17... S×d5, nastąpi 18. G×d5, c×d5, 19. Hb5† Hd7, 20. H×d5, Wc8. Pozycja białych bardziej szansowna, ale forsownej gry do zwycięstwa nie mają.

Remis.

Prof. Geier — Dr. Urbański. Białe: Kg1, Hf3, W: c1, f2, S: e2, g4, P: c3, d4, e5, f4, g5, h5. (12). Czarne: Kg8, Ha2, W: b8, d8, Gc8, Sf8, P: a7, c4, d5, f5, f7, g6, h7 (13). Białe poświęciły piona dla ataku na skrzydle królewskim, czarne natomiast mają kontrgrę na skrzydle hetmana. Pozycja niejasna i niełatwa do oceny. Praktyczne szanse - obustronne. Białe na posunięciu grają 26. Sf6†.

Remis.

Dr. Urbański — Śliwa. Białe: Kg3, W: b3, f8, Gd4, Sf3, P: a3, b5, g2, h2 (9).

Czarne: Kh8, W:a8, c2, Gc8, Sg8, P: b7, g7, h6. (8). Czarne mają mocno skrępowaną pozycję. Białe grożą 33. We3! i 34. We7! względnie 33. . Wf7! Przewaga pozycyjna i materialna, oraz centralne położenie Gońca d4. Nie da się uniknąć dalszych strat dla czarnych.

Wygrana białych.

Grupa XII.	1	2	3	4	5	pkt.
1. Dr. Urbański	×	1/2	1	1	1	3 1/2
2. Prof. Geier	1/2	×	1	1/2	1	3
3. Prof. Tenczyn	0	0	×	1	1	2
4. Śliwa	0	1/2	0	×	1	1 1/2
5. Stapczyński	0	0	0	0	×	0

Pan Dr. Urbański zdobywa w grupie XII pierwszą nagrodę w kwocie Zł. 6.—, zaś p. prof. Geier drugą w kwocie Zł. 4.— Nagrody równocześnie wysyłamy zwycięzcom.

Po zamknięciu numeru. Komunikujemy dalsze wyniki ukończonych partti w turnieju o mistrzostwo Polski:

Dr. Urbański 1 — Joskowicz 0.
Prof. Kościelak 1 — Kukuczka 0.

W ostatniej chwili przyjęliśmy do grupy I. dwóch nowych zawodników, a to na miejsce Nr. 3. — znanego szachistę lwowskiego p. I. Schächtera, Rzeźnicka 17/II. p. oraz na miejsce Nr. 10. — p. Czesława Krulischa z Baranowicz, Szosowa 206. W turnieju zatem nie wakują żadne miejsca i bierze udział 30 zawodników w trzech grupach, liczące każda 10 graczy.

Obecnie po likwidacji poprzednich grup całą uwagę poświęcimy II. turniejowi koresp. o mistrzostwo Polski i jego usprawnieniu.

Jak grają nasi Czytelnicy?

(Z turniejów korespondencyjnych „Szachisty".)

Grupa I.

652. — Holenderska.

I. Dąbrowski — A. Szymański
(Paleśnica) (Łańcut)

1. d4 e6, 2. c4 f5, 3. Sf3 Sf6, 4. g3 d5, 5. Gg2 Gd6, 6. 0—0 c6, 7. Sbd2 Sbd7, 8. c×d5 e×d5, 9. Sb3 0—0, 10. Sg5?

Lepsze dla rozwoju było Gg5.

10... He8, 11. f4 Hh5, 12. Hc2 Se4, 13. Gf3?

Należało wrócić skoczkiem na f3 nietylko przez wzgląd na skuteczną obronę, przez to posunięcie bowiem miałyby białe kontrolę nad punktem e5, wzamian za punkt e4, co w „partii holenderskiej" jest b. ważne.

13... Hg6, 14. Kg2? h6! 15. Sh3.

Jeśli S×e4, to d×e4, ze stratą gońca, a po G×e4 f×e4, Sh3 Sf6! następuje szybki rozwój czarnych z atakiem na osłabioną pozycję króla.

15. Sdf6!

Wytworzyła się pozycja w której czarne mają swobodną grę i silnie opanowany punkt e4, natomiast białe są ścieśnione i nie mają dostatecznej rekompensaty w centrum, muszą ograniczyć się do obrony.

16. e3 Sg4!

Z groźbą S×h2!

17. G×g4?

Niedobra wymiana. Białe obawiały się, że po Kg1 lub Kh1 nastąpi Hh5, Gg2, g5! z groźnym natarciem. Powinny jednak były wymienić G×e4 (zamiast G×g4) i po f×e4, Sf2! stawiają zacięty opór. Po posunięciu w tekście następuje:)

17... f5×g4!

Przez co czarne opanowują pola f3 i h3, co przy posiadanym już centralnym punkcie e4 jest decydujące.

18. Shf2 Gf5! 19. He2 h5, 20. Sd2 Sf6!

Zrobione w myśl zasady dra Tarrascha, aby nie dopuścić do zwolnienia ścieśnionej gry przeciwnika przez wymianę, zaś w powstałej pozycji zarezerwować pole e4 dla wypadu czarnych figur.

21. We1 Wae8, 22. Sf1 Kf7, 23. Gd2 Wfh8, 24. b4 h4, 25. b5.

Białe zdały swoje skrzydło królewskie na łaskę i niełaskę przeciwnika. Teraz następuje otwarcie linii-h, co z pomocą przekątni e4-h1 szybko rozstrzyga.

25... h×g3, 26. h×g3 Ge4†, 27. S×e4 H×e4†, 28. Kf2.

Po Kg1 mat w 2 posunięciach.

28... Hh1!

Teraz następuje wymuszona groźbą matową strata hetmana. Nastąpiło jeszcze:

29. Wec1 Wh2†.

Ze stratą hetmana za wieżę, gdyż po S×h2, Se4 mat!

Białe poddały się.

Uwagi A. Szymańskiego.

653. — Indyjska.

Joskowicz B. — hr. Plater K.
(Lida) (Wilno)

1. Sf3 Sf6, 2. c4 b6, 3. d4 e6, 4. g3 Gb7, 5. Gg2 Ge7, 6. 0—0 0—0,

7. Sc3 Se4, 8. d5 S×c3, 9. b×c3 d6, 10. e4 e5, 11. Se1 Sd7, 2. Hc2 Ga6, 13. He2 c6, 14. d×c6 Sb8, 15. Sc2 S×c6, 16. Sb4 Gb7, 17. Sd5 Sa5, 18. Wab1 Ga6, 19. Wb4 Wac8, 20. Se3 d5, 21. Gh3! G×b4, 22. G×c8 H×c8, 23. c×b4 G×c4, 24. S×c4 H×c4, 25. H×c4 S×c4, 26. e×d5 Wfd8, 27. Wfd1 b5, 28. Ge3 S×e3, 29. f×e3 f5, 30. e4 g6, 31. Kf2 Wdc8, 32. e×f5 g×f5, 33. Wde1 Wc2†, 34. Kf3 Wc3†, 35. Kf2 Wc2†, 36. Kf3 Wc3†, 37. Kf2 Wc2†.

Remis.

Grupa IX.

654. — Hiszpańska.

Inż. Berens — Hr. Plater
(Starachowice) (Wilno)

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Gb5 a6, 4. Ga4 Sf6, 5. 0—0 Ge7, 6. Wfe1 b5, 7. Gb3 d6, 8. c3 Sa5, 9. Gc2 c5, 10. d4 Hc7, 11. Sbd2 Gg4, 12. h3 G×f3, 13 Sf3 0—0, 14. Gg5 Wfc8, 15. Wac1 Se8, 16. He2 G×g5, 17. S×g5 h6, 18. Sf3 He7, 19. Wed1 Wa7, 20. d×e5 d×e5, 21. Wd5 f6, 22. Wcd1 g5? 23. Sh4! Sg7, 24. Hg4 He6, 25. H×e6† S×e6, 26. Sf5 h5, 27. Wd7 Wca8, 28. W7d6 Wae8, 29. b3 W7a8, 30. Wb6 b4, 31. c×b4 c×b4, 32. W1d6 Wac8, 33 Gd3 Sf4, 34. W×f6.

Czarne poddały się.

Z turnieju w Łodzi.

655. — Francuska.

Michalec — Kozłowski

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 d×e4, 4. S×e4 Sbd7, 5. Gd3 Sf6, 6. Sg3 Ge7, 7. Sf3 0—0, 8. He2 c5, 9. c3 b6, 10. Ge3 Gb7, 11. 0—0—0 Hc7, 12. Kb1 Wac8, 13. Sg5 Wfd8, 14. Whe1 h6, 15. S×f7 K×f7, 16. Gf4 H×f4, 17. H×e6† Kf8, 18. H×e7† Kg8, 19. Sf5 Se8, 20. He6† Kh8, 21. Se7 Sc7, 22. Sg6† Kh7, 23. S×f4†.

Czarne poddały się.

Księga Jubileuszowa XXXV-lecia Łódzkiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej.
(1905 — 1938).

Staraniem Łódzkiego Tow. Zw. Gry Szachowej wyszła ostatnio z druku Księga Jubileuszowa 35-lecia wspomnianego Towarzystwa, zapowiedziana zresztą z okazji Turnieju Międzynarodowego w Łodzi w r. 1938. O książce tej mówić możemy tylko w superlatywach. Poprzedzona jest wstępem kronikarsko-historycznym, ciekawie napisanym i opisuje środowisko w którym kształtowały się talenty wielu polskich mistrzów szachowych generacji przedwojennej i powojennej z genialnym Rubinsteinem na czele.

Wstęp zaopatrzony jest również w liczne tabele turniejowe z tych czasów. Następuje dział partii w ilości 153, w głównej mierze opracowany przez mistrza D. Daniuszewskiego, który od lat kilkunastu nie bierze więcej aktywnego udziału w turniejach szachowych. Partie te instruktywnie komentowane, we lwiej części poświęcone są wyczynom mistrzów łódzkich, starszego i młodszego pokolenia.

Dział ten zawiera również najlepsze i najciekawsze partie z II. Turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi w r. 1937. oraz I. Międzynarodowego Turnieju w Łodzi w r. 1935. Prócz wspomnianego działu partii glossowanych stanowiącego całość dla siebie, znajdujemy w Księdze Jubileuszowej część drugą, poświęconą II. Międzynarodowemu Jubileuszowemu Turniejowi Szachowemu w Łodzi w r. 1938, który jak wiadomo odbył się pod protektoratem p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

Część ta zawiera wszystkie partie turnieju w ilości 120, bez komentarzy. Zamykają księgę Studia (w ilości 12) układu i pomysłu p. S. Kozłowskiego, znanego problemisty łódzkiego. Razem księga zawiera 273 partii. Księgę ilustrują liczne diagramy, tabele turniejowe i orientacyjne, skorowidzy w opracowaniu p. P. Katajewa. W opracowaniu księgi pomocni byli p. Daniuszewskiemu, pp. Spektor, Regedziński, Appel i Grynfeld.

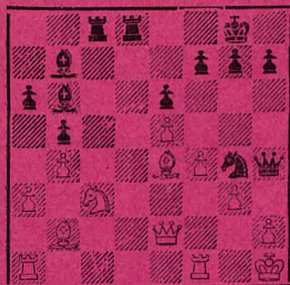
Książkę upiększają b. liczne udane (33) zdjęcia fotograficzne na luksusowym kliszowym papierze. Całość jest szyta i oprawna. Techniczne opracowanie i druk wzorowy. Książka zawiera około 300 stron, drukowana jest na pierwszorzędnym papierze dziełowym. Format księgi duży, okazały 17×24 cm.

Księga Jubileuszowa Łodzi jest b. wartościową i piękną książką szachową i winna być ozdobą każdej polskiej biblioteki szachowej. Zamówienia już przyjmujemy. Cena książki nie jest nam dotychczas znana.

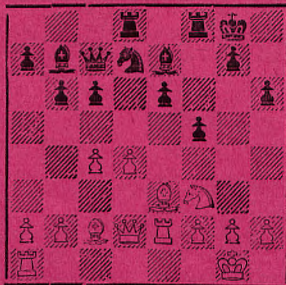
Bliższe dane odnośnie ceny i kosztów przesyłki książki w nast. numerze.

CIEKAWE POZYCJE

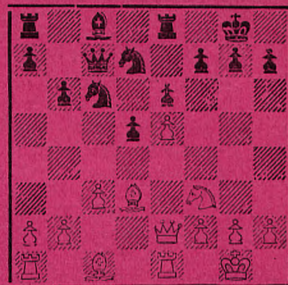
XIX. Rotlewi — Rubinstein

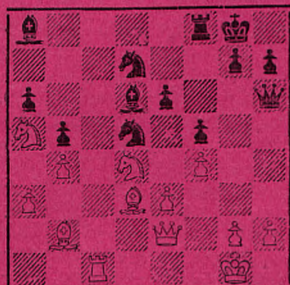
XX. Daniuszewski — Alapin

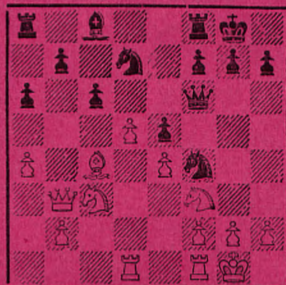
XXI. Makarczyk — Dr. Kohn

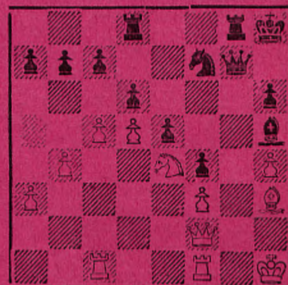
XXII. Friedman H.—Tartakower

XXIII. Szpiro—Najdorf

XXIV. Frydman P.—Tartakower

XIX. Łódź 1907 r. W pozycji jak na diagramie nastąpiło poprzednio 21... Hh4, 22. g3. (Jeżeli 22. h3, to W×c3! 23. H×g4 (a, b) W×h3†! 24. H×h3 H×h3†, 25. g×h3 G×e4†, 26. Kh2 Wd2†, 27. Kg3 Wg2†, 28. Kh4 Gd8†, 29. Kh5 Gg6 mat! a) 23. G×b7 W×h3† etc. b) 23. G×c3 G×e4, 24. H×g4 (24. H×e4 Hg3!) H×g4, 25. h×g4 Wd3, grożąc 26... Wh3 mat, z wygraną.) W partii nastąpiło: 22... Wc8×c3!! (W związku z następnym posunięciem czarnych — jest to genialna kombinacja!) 23. g3×h4. (Jeżeli 23. G×c3, to G×e4†, 24. H×e4 H×h2 mat. Na 23. G×b7 nastepuje Wc3×g3, 24. Wf3 (lub 24. Gf3 S×h2!)... W×f3, 25. G×f3 Sf2†, 26. Kg1 (26. Kg2 Hh3†, 27. Kg1 Se4†, 28. Kh1 Sg3 mat.) ... Se4†, 27. Kf1 Sd2†, 28. Kg2 S×f3, 29. H×f3 Wd2†, lub 29. K×f3 Hh5† etc.) 23... Wd8-d2!! 24. He2×d2. (Na 24. H×g4 następuje G×e4†, 25. Wf3 W×f3 z wygraną; lub 24. G×c3 W×e2! z nieuchronnym matem. W razie zaś 24. G×b7 nastąpi W×e2, 25. Gg2 Wh3!! z matem na h2.) 24... G×e4†, 25. Hd2-g2 Wc3-h3!! Białe poddały się. (Mat najdalej w 3 posunięciach. 26. Wf3 (26. Wf2 G×f2) G×f3, 27. Gd4 G×d4 i W×h2 mat.) — „Nieśmiertelna partia" Rubinsteina.

XX. Turniej w Łodzi, 1907 r. (Czarne zagrały 16... Wad8, rezygnując z 16... f4? nastąpi bowiem 17. Hd3! f×e3, 18. Hh7† Kf7, 19. Gg6 Kf6, 20 Gh5! z wygraną.) W partii nastąpiło: 17. Ge3×h6!! g×h6, 18. W×e6! Wf7, 19. Wg6†! Wg7, 20. H×h6 W×g6, 21. H×g6 Kf8, 22. G×f5 Gb4. (Przed groźbą 23. Ge6 nie ma już skutecznej obrony: 22... Hf4, 23. g3! H×f3, 24. Hh6† Kf7, 25. Ge6† Ke8, 26. Hg6† Kf8, 27. Hg8 mat.) 23. Sg5! Czarne poddały się.

XXI. II. Turniej o mistrzostwo Polski, Łódź 1927. W pozycji jak na diagramie nastąpiło: 14. Gd3×h7!! K×h7, 15. Sg5† Kg8, 16. Hh5 Sf8, 17. Gf4! Sg6, 18. Gg3 Se7, 19. h4 Sf5, 20. Hh7† Kf8. 21. h5 Sge7, 22. h6! S×h6, 23. Hh8† Seg8, (23... Shg8?? 25. Sh7 mat!) 24. Gh4! Ke7, 25. Se4† Kd7, 26. Sd6 Ga6, 27. H×g7 Kc6, 28. c4! (Biedny król nie zaznaje spokoju. Teraz atak przenosi się na skrzydło hetmana.) 28... d×c4, 29. Hg3 Hd7, 30. Ha3 Gc8, 31. Hf3† Kc5, 32. He3† Kc6, 33. He4† Kc7. (33... Kc5? 34. H×c4 mat.) 34. H×a8 Sf5, 35. H×a7† Kc6, 36. Ha4† Kc7, 37. S×e8†. Czarne poddały się. (Za powyższą partię przyznano p. Kazimierzowi Makarczykowi nagrodę za piękność w kwocie 2000 złotych, ofiarowaną przez ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego.)

XXII. Turniej o mistrzostwo Polski, Łódź 1927. Czarne zagrały 24... Gd6×f4!! (Poprawna ofiara figury, za którą czarne otrzymują trzy piony oraz silny atak.) 25 e×f4 S×f4, 26. He3. (Jedyne możliwe posunięcie). 26... G×g2. (Z groźbą 27... Sh3† i H×e3). 27. Wce1 Gd5, 28. Hg3 Sf3†, 29. Kf1 f4, 30. Hg4 Sf6, 31. He2 f3! 32. S×f3. (Rozpacz! Na 32. Hc2 (lub Hd1) następuje Sg4.) 32... Sf4! Białe poddały się. (Na 33. Hd1 nastąpi Hh3†, 34 Kf2 Sg4†, 35. Kg1 Hg2 mat. (można pozwolić sobie i na mały żart: 35. H×h2†.), a przy innych posunięciach hetmana ginie conajmniej skoczek f3 albo goniec d3.)

XXIII. Mistrzostwo Łodzi 1928. (Białe zagrały 15. Wad1? Błąd! Prawidłowym posunięciem było 15. Sce2, aby bronić skoczka na f3.) Nastąpiło: 15... Sf4×g2!! 16. K×g2 Sc5! 17. Hc2 Gh3†! (Pointa poświęcenia na g2. Czarne mogłyby zapowiedziec mata w ósmym posunięciu.) 18. K×h3 H×f3†, 19. Kh4 g5. (Do mata prowadziło również i 19... f6!, lecz droga obrana przez Najdorfa jest najkrótsza). 20. K×g5 Kh8, 21. Wfg1 Wg8†, 22. Kh4 Hf4†! (Białe poddały się, gdyż nastąpi mat w następnym posunięciu. Perełka!)

XXIV. II. Turniej o mistrzostwo Polski, Łódź 1927. Białe zagrały: 24. Hc2-f2!! Nastąpiło 24... d×c5, 25. Wfg1 Hf8, 26. W×g8† H×g8, 27. Wg1 Hf8, 28. Sf6! (Z podwójną groźbą Wg8† i S×h5). 28... c×b4, 29. S×h5 b×a3. (Materialnie czarne nie stoją źle, natomiast pozycja króla, narażonego w dodatku na skoncentrowany atak wszystkich figur przeciwnika, decyduje o losie partii.) 30. Hg2 Sd6. (Nareszcie skoczek, który cały czas stał w pacie, paraliżując grę czarnych, może się ruszyć, lecz już zapóźno.) 31. Hg6 Se8, 32. Gf5 Wd7, 33. G×d7 a2, 34. Gf5. Czarne poddały się.

Powyższe przykłady od XIX. — XXIV. zaczerpnęliśmy z dzieła nowo wydanego p. t. „Księga Jubileuszowa“ Łódzkiego Tow. Zwolenników Gry Szachowej, którego omówienie dajemy na innym miejscu.

Z ruchu wydawniczego.

Staraniem Redakcji „Nowin Szachowych", organu Śląskiego Okręgowego Stowarzyszenia Szachistów, ukaże się już w najbliższych dniach, zapowiadamy od dłuższego czasu—

„Polski Kalendarz Szachowy“.

Będzie on małą encyklopedią szachową, która zawierać będzie:

1) kalendarz na lata 1939 i 1940 r.,
2) wszelkie przepisy rozgrywek,
3) tabele ocen, tabele kojarzeń,
4) nomenklaturę debiutów (otwarć) partii,
5) artykuły o życiu szachowym,
6) o rozgrywkach FIDE,
7) o organizacji turniejów i o problemistyce,
8) wyniki różnych turniejów,
9) spis literatury szachowej,
10) wybrane partie,
11) formularze do zapisywania partii i zadań,
12) tabele wyników,
13) statut Polskiego Związku Szachowego,
14) zadania, studia,
15) spis adresów mistrzów szachowych, problemistów, organizatorów, członków Zarządu Polskiego Związku Szachowego i Okręgów,
16) i inne cenne wiadomości z życia szachowego w Polsce i zagranicą.

Kalendarz, o ile nie zajdą żadne trudności natury technicznej, będzie wydany i rozesłany już z końcem maja br.

Jak z podanego wykazu widać, w kalendarzu każdy znajdzie coś dla siebie — i mistrzowie, i szerokie rzesze szachistów, i problemiści, i organizatorzy turniejów, jak i ten, którego cośkolwiek interesuje gra królewska.

Całość obejmuje około 240 stron druku. (format 11×15 cm).
Cena kalendarza (2·50 † porto 0·50) Zł. 3·—

Kalendarz jest do nabycia jedynie w Redakcji „Nowin Szachowych“ oraz Redakcji „Szachisty”.

Pierwszy **Polski Kalendarz Szachowy** winien się znaleźć w posiadaniu każdego klubu szachowego, sekcji, związku, a w większej ilości w bibliotece każdego Okręgu Szachowego, stowarzyszonego w Polskim Związku Szachowym.

Redakcja „Szachisty” zwraca się z gorącym apelem do Swoich Czytelników, by gremialnie poparli nowe polskie wydawnictwo szachowe, zamawiając i wpłacając na nasze konto PKO. 501.363 należność za książkę.

Niechaj nikogo z naszych Czytelników nie zabraknie w szeregach zamawiających!

„Polski Kalendarz Szachowy” winien się znaleźć jaknajszybciej w rękach każdego polskiego szachisty!

Drukarnia Kupiecka, Lwów, Pasaż Hausmana 5. — Telefon 234-62.